

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Naš državni kredit

V vsakem gospodarskem poslovanju je kredit tista postavka, brez katere ni mogoče izhajati. Vsako podjetje pa uživa temvečji kredit, čimbolj je notranje urejeno in trdno. Prav tako kakor podjetjem, je pa nujno potreben kredit tudi državam. Pozabiti namreč ne smemo, da je država v svojem osnovnem bistvu prav za prav tudi podjetje, velika poslovna družba, od katere so odvisni milijoni in milijoni državljanov, celi narodi. Vsak državljan je tedaj delničar te državne družbe in je za njeno poslovanje, prosperitane ali neprosperitane odgovoren. Upravniki države so poslanci, ki jih volijo državljanji in so tedaj pooblaščenca in opolnomočenca ljudstva, članov države, državljanov.

Šele tisti, komur je vse to dovolj jasno in razumljivo, se more v popolni meri zavedati svojega razmerja do države, njene narodne skupščine in vlade. Šele tisti torej ve, kaj in kakšna je njegova državljanska dolžnost. In kakor noben pameten in prevdaren delničar ali član gospodarske družbe ne bo nikoli rekel, da se volitve upravnega odbora njega nič ne tičejo ali da mu je vseeno, kakšen kredit in ugled uživa podjetje, tako tudi noben prosvetljen državljani ne bo ostal doma, kadar se bodo volili državni poslanci, svetovalci vlade in tvorci državnih zakonov. Kajti zavedal se bo predbro, da ni vseeno, kdo so ti poslanci in da tudi ni vseeno s kolikim številom glasov so bili izvoljeni. Kajti vsak poslanec uživa v skupščini temveč ugleda, čimveč ljudi ima za seboj.

Dočim pa so od prospeha delniške družbe ali zadruga odvisne le dividende in delnice, odnosno deleži, je od prospeha države odvisna vsa usoda vseh državljanov, in sicer ne le gospodarska, temveč tudi kulturna, prosvetna, socialna itd. Država, za katero se državljanji ne brigajo ali ji pa celo še zavirajo notranjo konsolidacijo, poslovanje in uspeh, mora izgubiti vsak stvarni in moralni kredit doma in v svetu. Taka država postane nereelna in fatalno podjetje. Škodo imajo državljanji in prav nihče drugi, kajti vsak primanjkljaj v državnem gospodarstvu, vsako razvrednotenje denarja, vsaka izguba kredita zadene neposredno vsakega poedinca. Primanjkljaj se mora kriti, sredstva za kritje se pa morejo najti samo na dva načina: ali s povečanjem davkov in drugih dajatev ali pa s posojilom. Toda posojilo, posebno ugodno posojilo si lahko preskrbi samo tista država, ki uživa v tujih denarnih in političnih krogih kredit in zaupanje.

Zato se moramo vsi jugoslovenski državljanji jasno zavedati, da je naša sveta, moralna in nuja gospodarska dolžnost, da storimo vse, karkoli je v naših močeh, da pridobimo in ohranimo svoji državi moralni in gospodarski kredit doma in zunaj meja. Za to nam pa ni treba storiti prav nič drugega nego graditi naravno podinosti, svetovati namesto zabavljanja in grajanja in št. 8. novembra na volišče ter izbrati med postavljenimi poslanskimi kandidati tiste, o katerih smo

Razprave v Beli hiši

KONFERENCA LAVALA IN HOOVERJA. — IZJAVA AMERIŠKEGA PREZIDENTA.

WASHINGTON, 24. oktobra. Ministrski predsednik Laval se je podal po zajtrku, katerega je imel na francoskem poslaništvu, v Belo hišo, kjer je ostal v zaupnem razgovoru s prezidentom Hooverjem ves dan do poznega večera. Ob tej priliki sta razpravljala oba državnika v splošnem o vseh važnih problemih svetovne politike, posebno tudi o vprašanju varnosti, vojnih dolgov in reparacij. Finančno-politična in gospodarska vprašanja

se bodo v podrobnosti obravnavala danes popoldne na skupni seji z ekspertih obeh držav. Prezident Hoover se je napram svoji okolici izrazil, da se bodo v teku razpravljanj morda le našle možnosti, da se pri korenini ozdravijo največje gospodarske težkoče. Naravno pa bi bilo napačno pričakovati že od teh prvih razgovorov kakšnih pogodb med zainteresiranimi državami.

Mandžurski konflikt

JAPONSKA JE STAVILA DRUŠTVU NARODOV NOVE POZITIVNE PREDLOGE.

TOKIO, 24. oktobra. Japonska vlada je dala včeraj zvečer svojemu zastopniku pri svetu Društva narodov nove instrukcije in predloge. Vlada je voljna sprejeti predloge ženevskega sveta, t. j. izprazniti Mandžurijo, če prevzame Društvo narodov garancijo za varnost japonskih državljanov in japonske lasti v pokrajini in hoče poskrbeti za to, da bo Kitajska spoštovala sklenjene dogovore. Ako sprejme Društvo narodov te predloge, bo mandžursko vprašanje srečno in mirno rešeno. V tem slučaju se bo sestalo

Društvo dne 15. novembra k izredni seji, da oficijelno ugotovi, če je Japonska izpolnila svoje obljube.

SPREMENBA NA ŽUPANSTVU V PTUJU.

PTUJ, 24. oktobra. Danes je bil razrešen svoje funkcije tukajšnji mestni župan g. Mihael Brečič. Za novega mestnega načelnika je imenovan gosp. Ladislav Jerše, davčni upravitelj v pokoju.

En dan iz življenja Špelice

6. Zvečer.

Zvečer pa zala Špelica
Prav mirnim srcem spat je šla.
Za njo dan velikega pranja,
Zdaj lahko si privošči spanja.
In sladko sanjala je vso noč — — —
To »Albus«-mila je čudežna moč.

Vsaka gospodinja lahko mirno zaspi, ako vporablja za veliko pranje perila Albus-milo. Ne dajte se premotiti in ne sprejmite mesto davno preizkušenega Albus-mila nobenega na videz poceni mila. Kajti na videz ceneje je često dražje, radi tega ne izpostavljajte svojega perila nikakim dvomljivim eksperimentom, temveč vporablajte samo

ALBUS MILO

najbolj do dna duše prepričani, da bodo naši dobri zastopniki v parlamentu, v upravnem odboru velike družbe države.

S čim večjim številom glasov bomo svoje poslance izvolili in podprli, temveč bodo zalegle njihove besede v narodni skupščini tedaj, kadar bo treba odločati o vprašanjih države in poedinih pokrajev, mest, trgov in vasi. Ne bo pa bo zalegel tudi govor celokupne narodne skupščine pred svetom. Ugled države bo neomajen, uživa

bo v svetu kredit, naše državno-gospodarstvo bo aktivno, na razpolago bodo sredstva za javna dela, za neštete potrebe državljanov in stabilna bo naša valuta. Nobenega strahu ne bo za našo eksistenco in lepšo bodočnost. Zato, državljanji, izbirajte in odločite kdo ima prav: tisti, ki vam zlobno šepetajo, da ne hodite 8. novembra na volišče, ali oni, ki vas pošteno in odkrito pozivajo, da storite svojo dolžnost?

Potrđiteu kandidatur

Nadaljnje kandidature v Sloveniji.

Potrjene so še naslednje srezke kandidature:

Maribor — levi breg: dr. Ljudevit Pivko, profesor v Mariboru; namestnik Ivan Janžekovič, posestnik v Košakah.

Maribor — desni breg: dr. Miloš Vauhnik, odvetnik v Mariboru, namestnik Matija Volk, posestnik in župan v Pobrežju pri Mariboru.

Ptuj: Lovro Petovar, poštar v p. in posestnik v Ivanjkovcih, namestnik Franjo Šolar, posestnik v Zlatoličju. — Protikandidat: Štefan Vuk, posestnik in župan v Cirkovcih, namestnik Jože Čeh, gostilničar in posestnik v Ločiču.

Ljutomer-Radgona: Jakob Zemljčič, posestnik in župan v Radencih, namestnik Fran Skuhala, posestnik in župan v Križevcih.

Dravograd: inž. Fran Pahernik, posestnik v Vuhredu, namestnik Ivan Geršak, posestnik in župan v Črni. — Protikandidat: dr. Vinko Rapotec, odvetnik v Mariboru, namestnik Anton Topolovec, okrožni nadzornik konzumnega društva v Prevaljah.

Slovenjgradec: dr. Bogumil Vošnjak, poslanik v p. v Beogradu, namestnik dr. Alojz Bratkovič, odvetnik v Slovenjgradcu.

Šmarje-Rogatec: Anton Zdoišek, posestnik v Hotinju, namestnik Simon Debelak, posestnik v Kristanvrhu.

Murska Sobota: Ferdinand Hartner, pos. v Murski Soboti, nam. Matija Kočar, župan in posestnik v Skakovcih. — Protikandidat: Geza Vezir, posestnik in gostilničar v Martjancih, namestnik Fran Hodošek, posestnik v Vinkovcih.

Dolnja Lendava: Franc Taflik, župnik v Kančevcih, namestnik Jože Ošljaj, obč. tajnik v Dol. Lendavi. — Protikandidat: Anton Hajdinjak, posestnik v Odrancih, namestnik Nikolaj Križanič, župan in posestnik v Kotu.

Celje: Fran Pikel, posestnik in gostilničar v Gotovlju, namestnik Ivan Srebotnjak, posestnik in veletrgovec z lesom v Sv. Petru v Sav. dol.

Konjice: Karol Gajšek, notarski kandidat v Konjicah, namestnik dr. Ervin Mejak, odvetnik v Konjicah.

Ljubljana — okolica: Evgen Jarc, profesor v p. v Ljubljani, namestnik J. Petrovič, župan na Viču.

Litija: dr. Vinko Zorec, odvetnik v Beogradu, namestnik Anton Kovačič, gostilničar v Selu.

Krško (štirje kandidati): Ivan Majcen, mesar v Št. Janžu, namestnik Ivan Globevnik, posestnik v Škocjanu. — Maks Vale, trgovec v Št. Jerneju, namestnik Lavoslav Bučar, posestnik v Kostanjevici. — Anton Grebenc, posestnik v Brezju, namestnik Martin Horvatič, posestnik v Krški vasi. — Alojz Drmelj, župan v Boštanju, namestnik Anton Polanc, župan v Radečah.

Črnomelj-Metlika: Evgen Lovšin, posestnik v Ljubljani, namestnik Josip Šmalcelj, trgovec v Predgradu.

Kamnik: dr. Ivan Potokar, odvetnik v Kamniku, namestnik Fran Pančur, posestnik v Zg. Tuhinjah.

Novo mesto: Anton Klinc, župan v Gor. Polju; namestnik Davorin Matko, uradnik v p. v Novem mestu. — Protikandidat: dr. Viko Zupanič, bivši ministar v Ljubljani, namestnik Klement Belovský, posestnik pri Sv. Heleni.

S tem so vložene in potrjene že skoro vse srezke kandidature v Dravski banovini.

Pomožna akcija za siromašne sloje mesta Maribora

PROGLAS.

Da nas ne prehiti zima s svojimi nedoglednimi posledicami z ozirom na gospodarsko krizo, ki se pojavlja občutno že sedaj, se je osnovala pod okriljem mariborske meste občine »Pomožna akcija«, ki ima namen pomagati onim slojem mesta Maribora, ki trpijo pomanjkanje. Združile so se mestne socialne ustanove in dobrodelna društva, da se s skupnimi močmi uprejo grozeči nevarnosti. Da se ne bodo cepile sile in da se bo mogel vsakdo odzvati temu edinemu namenu z vsemi močmi, bo po dogovoru nabirala sredstva samo Pomožna akcija, ne pa društva vsako zase.

V imenu Pomožne akcije se obračam tem potom na človekoljubne, socialno čuteče meščane mesta Maribora s prošnjo, da bi jo podprli, kakor v težki zimi leta 1929, da bo kos svoji veliki nalogi. Glede znižanja najemnin, ki ima na socialno šibke sloje silen

Nedelja - Svengali

vpliv, apeliram na stanodajalce, da upoštevajo sklepe Društva hišnih posestnikov v Ljubljani in tozadevno pismo gospoda bana Dravske banovine. Denarna sredstva naj se pošiljajo mestni blagajni z označbo za »Pomožna akcija«. Dobrodošli so tudi pri spevki v naravi (obleka, perilo, kurivo, živež itd.). Kdor se je odločil podpreti Pomožno akcijo z darili v naravi, naj sporoči pismeno mestnemu načelnstvu, kake vrste blaga in koliko je pripravljen darovati. Seznam dobrotnikov se bo objavil v časopisih. Naj vsak meščan smatra za svojo socialno in patrijotično dolžnost, da žrtvuje po svojih močeh za Pomožno akcijo.

Pomožna akcija, ki bo centralizirana, bo poskrbela, da bodo razdeljena vsa sredstva pravično in da bodo deležni pomoči, ki se bo nudila izključno le v naravi, le oni, ki so jo res potrebni.

Maribor je bil prvi, ki si je bil zamislil Pomožno akcijo, da zaščiti siromašne sloje mestnega prebivalstva. Od staisca, ki ga bo zavzela javnost napram Pomožni akciji, bo odvisen njen obstoj, uspeh in napredek.

Naj ne bo nikogar, ki bi v teh kritičnih časih ničesar ne žrtvoval človekoljubju in domovini!

Mestni načelnik:

Dr. Alojzij J u v a n, l. r.

Seja mestnega mladinskega sveta

Razni predlogi in sklepi.

Sinoči je zboroval v mestni posvetovalnici mestni mladinski svet. Predsednik obč. svetnik g. dr. Strmšek je poročal o sodelovanju mestnega mladinskega sveta pri pomožni akciji za siromašne sloje mesta Maribora. V tej zvezi se je po tozadevni debati, v katero so posegli gg. Grčar, Kutin, Lavrenčič, Levstikova, Brandner in Lukman, ugotovila potreba, da se vnovič podvzamejo najodločnejši koraki proti beračenju v mestu zlasti s strani otrok, ki nadlegujejo stranke po hišah. S tem se otroci le razvaja in navajajo k delomrznosti, proti čemer naj bi delovali ne samo varnostni organi, ampak vsa javnost. — Vodja zdravstvenega doma g. dr. Vrtovec je poročal o lepo se razvijajoči mlečni akciji po šolah. Sedaj dobi vsak dan do 10. ure 400 najpotrebnejših otrok iz vseh šol po ¼ l mleka. Izkazalo pa se je, da je število potrebnih otrok mnogo večje, zato je v načrtu razširjenje akcije, kar bo mogoče le ob zadostnih denarnih sredstvih. Sklenjeno je bilo, priporočiti mestnemu občinskemu svetu, da to akcijo upošteva

zlasti pri sestavi proračuna za prihodnje leto. — Končno je docent g. dr. Matko poročal o sprehajališčih v Mariboru, ugotovivši nedostatek, da imamo v neposredni bližini mesta pravzaprav edini v poštev prihajajoči sprehajališči k trem ribnikom in proti Kemnici. Poslednje omenjeno najlepše naše sprehajališče, ki se ga poslužuje mnogo šetalcev v spremstvu dece, pa je ogroženo po avtomobilistih in kolesarjih, odkar je okrajni

cestni odbor dal popraviti omenjeno cesto. Govornik je omenil severne države, ki jih je prepotoval, kjer nikjer ni opaziti v neposredni bližini sprehajališč niti najmanjšega prahu, ker je tamkaj brza voznja najstrožje zabranjena. Mestni mladinski svet je v tej zadevi sklenil predstavko na predstojništvo mestne policije, nakar je predsednik, ker je bil s tem dnevni red izčrpan, zaključil sejo.

Mariborski in dnevni drobiž

Seja finančnega odseka občinskega sveta.

Finančni odsek mariborskega občinskega sveta je na svoji zadnji seji razpravljal o proračunu za bodoče leto in o drugih finančnih vprašanjih. Izdatki za leto 1932 so znatno višji kot v tekočem proračunu in znašajo 2.587.898 Din, proračun pa znaša 45.774.398 Din. Redni dohodki znašajo 14.952.250 Din, izredni 26.345.000 Din, v prehajalnem prometu pa Din 3.792.148. Za kritje primanjkljaja se predlaga 50% doklada na neposredne davke, kar znaša 3.200.000 Din. V rednem prometu ostanejo iste davščine kot lansko leto, le davščina na žganje in žgane pijače se poviša od Din 10.— na Din 20.— pri hektoliterski stopinji alkohola. Finančni odsek je sklenil, da se zopet uvede davek na nezadela ne parcele, ki se je leta 1930 opustil, če ne bi ministrstvo odobrilo kanal-

Nedelja - Svengali

ščine in gostaščine, ki je bila v tekočem proračunu predvidena na Din 4.750.000. Nadalje je predlagal odsek najetje dveh posojil v znesku Din 1.745.000 za kritje izdatkov v izrednem prometu, od katerega bi se porabilo Din 500.000 za povečanje mestnega vodovoda. Finančni odsek je podvzel nove korake, da se dovoli najetje posojila za renoviranje mestne plinarne, ki je bilo odklonjeno.

Smrt trgovca.

Danes krog 11.30 je na svojem stanovanju na Koroški cesti umrl tukajšnji trgovec g. Franjo L a h. Pogreb pokojnika bo v ponedeljek popoldne.

Umetniški klub »Brazda«.

Po dolgoletnem počivanju je bilo sinoči zopet obnovljeno skupno delovanje vseh likovnih umetnikov v Mariboru in mariborskem okrožju. Ustanovljen je bil nov umetniški klub »Brazda«, v katerem so tudi zastopniki tiska kot vez kluba z javnostjo. Novi klub postane pravni naslednik nekdanjega kluba »Grohar« in prevzame ves njegov inventar ter denarna sredstva. V odbor so bili izvoljeni: pisatelj in novinar Radivoj R e h a r kot predsednik, akad. slikar prof. Anton Gvajc kot podpredsednik, akad. slikar prof. Janez Mežan kot tajnik, akad. slikar prof. Ivan Kos kot blagajnik, akad. slikar prof. Viktor Cotič kot gospodar, v razsodišče pa: odvetnik in pisatelj dr. Makso Šnuderl, novinar in publicist dr. Fran Vatovec, akad. kipar prof. Fran Ravnikar in akad. slikar prof. Albert Sirk. Novi klub bo priredil letos v začetku decembra svojo prvo razstavo, da pokaže tudi javnosti svoje delovanje. V klubu »Brazda« bodo združeni vsi likovni umetniki iz bivše Štajerske, ne glede na smeri. Vsi umetniki, ki niso bili obveščeni o ustanavljanju kluba se naprošajo, da se prijavijo predsedniku v Mariboru, Tattenbachova ul. 19.

Razpust organizacije »Prijatelji prirode«.

Zaradi prekoračenja po programu določenega delokroga je oblast razpustila delavsko turistično organizacijo »Prijatelji prirode«.

Novi ocenjevalni listi za učiteljsvo so izšli v zalogi Učiteljske tiskarne in jih je dobili v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6. Krajevni odbor Udruženja voj. invalidov naproša članstvo, da se udeleži v čim večjem številu pogreba pokojnega Franca Klanečka, ki je bil dolgoletni član Udruženja in osemdesetodstotni invalid. Pogreb se vrši jutri, v nedeljo, ob 15. iz mrtvašnice na mestno pokopališče.

Za pevski nastop
združenih zborov na dan Vseh svetih na mestnem pokopališču na Pobrežju se vabijo moški zbori iz Maribora in okolice na skupno vajo, ki se vrši v sredo, dne 28. oktobra ob 19. uri v pritličju realke (pevska soba »Jadrana«). Note za »Človek glej« in »Blagor mu« po možnosti prinesiti seboj.

Ceneno meso.
V ponedeljek, dne 26. oktobra 1931 se bo od 7. ure naprej prodalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 220 kg govejega mesa po 6 Din in 200 kg telečjega mesa po 7 Din.

Občni zbor Ciril-Methodove podružnice v Št. Ilju.

V nedeljo 25. tm. po pozni maši bo tu občni zbor Ciril-Methodove podružnice v prostorih zgornje šole. Vabljeni vsi prijatelji(ce)! Pridite, da nas bo več, za prekoristno stvar tu ob severni meji, za našo družbo!

Nedelja - Svengali

Kateri gospod se hoče usmiliti
ubovega rodbinskega očeta s šestero otroci, ki je že delj časa brez svoje krivde brezposeln, da bi mu podaril kako staro obleko? Dobrotnik naj odda svoj dar v upravi »Večernika«, kjer izve tudi naslov reveža.

Nočna lekarniška služba.
Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden lekarna Vidmar »pri Arehu« na Glavnem trgu.

26-22, nova telefonska številka.
Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov je nabavil svoj telefon št. 26-22, na kar vljudno opozarja občinstvo.

Nesreče in nezdode.

Tekom včerajšnjega popoldneva so pripeljali v tukajšnjo splošno bolnišnico kar štiri ponesrečence. Domanjko Alojz, posestniški sin iz Budislave pri Ljutomeru, star 16 let, je padel s kolarnice in si zlomil desno roko. 34letni klepar Leopold Zupančič iz Maribora je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo roko v zapetju. Iz Makol so pripeljali 9letnega Ivana Bigleza in 11letnega Ivana Skrbiša, oba sta si poškodovala oči in morala iskati pomoči v bolnišnici.

Kavarna Jadran renovirana

vsako soboto in nedeljo
KONCERT

Aretacije.

Preteklo noč je policija aretirala Franca M. radi suma tatvine, Barbaro Markeš radi potepanja, Božidara Sambojeka radi prepovedanega beračenja in Riharda M. radi razgrajanja.

Nagrobne vence in šopke,
sveže ali suhe, krizanteme, najcenejše ponuja cvetličarna Welt, Gosposka 13.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Si bota, 24. oktobra ob 20. uri »Zemlja smehlja«. Ab. C.
Nedelja, 25. oktobra ob 15. uri »Mayerling«. Ob 20. uri »Slaba vest«.
Ponedeljek, 26. oktobra, Zaprto.
Torek, 27. oktobra ob 20. uri »Konec poti«. Premijera.
Sreda, 28. oktobra, Zaprto.
Četrtek, 29. oktobra ob 20. uri »Mayerling«. Ab. A.

Kaj bo ta teden v gledališču? V torek, 27. t. m. bo premijera napete in silno močne angleške vojne drame »Konec poti«, ki se godi leta 1918. v zakopu v strelskih jarkih na zapadni fronti. To dramo, ki so jo tudi v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani vprizorili z velikim uspehom, snimajo pravkar tudi za zvočni film. Mariborsko vprizoritev režira Vlado Skrbinšek, da pa ni treba tako redko uporabljive scenarije, kot se potrebuje pri »Konec poti« nabaviti, je iz prijaznosti posodilo celotno kulisarijo in garderobo ljubljansko gledališče. — V četrtek, 29. t. m. se bo ponovil »Mayerling« za ab. A, v soboto, 31. t. m. pa Leharjev »šlager« »Zemlja smehlja« za ab. B.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih, poživi naravna »Franz Josefova grenčica trajno obkroži v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odvajalna sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dober svet je zlata vreden!

V Graiskem kinu so predvajali nedavno film »Visočanstvo zapoveduje«. V tem filmu je dejal minister dvora (Reinhold Schünzel) ob priliki zaupnega razgovora svojemu dvorskemu detektivu, ki mu je radi močnega prehlada neprestano kihal v lice: »Pa vzamite že vendar enkrat Aspirin-tablete!« Pahljiv slušatelj je iz tega izbranega načina izražanja gotovo začutil začudenje ministra dvora, zakaj dvorski detektiv g. Pipec (Pavel Hörbiger) ni prejšnji večer vzel dveh Aspirin-tablet v skodelici toplega čaja, ker mu v tem slučaju s svojim neprestanim kihanjem gotovo ne bi sedaj delal nadleže. Iz te črtice vidimo, da so za sodobnega človeka pri prvem pojavu prehlada postale Aspirin-tablete nenaдомestljivo obrambno sredstvo.

Nedelja - Svengali

Cercle français.

Francoski krožek in Ljudska univerza v Mariboru priredita v četrtek, dne 29. t. m. ob 20. uri v kinu Apolo predavanje o mednarodni kolonijalni razstavi v Parizu. Po kratkem slovenskem uvodu bo govoril gospod Leon Rey, profesor arheologije in vodja francoske arheološke misije v Albaniji, o tem predmetu v francoskem jeziku. Ker bo nad osemdeset lepih projekcijskih slik spremljalo besede predavatelja, bo to predavanje zelo zanimivo tudi za one, ki le malo ali sploh ne razumejo francoski.

Pazimo na pravilno nego naših otrok.

Dojenček se le počasi navadi na menjajočo se temperaturo sveta in se ga zato že od nekaj povije v tople plenice. — Plenica varuje otroka, ovira pa istočasno izdihavanje kože in izločanje pota. — Da se te neprijetnosti ublažijo, se uporablja prašek za dojenčke. — Dober prašek posuši mokroto in pot, ki bi sicer povzročila rane in varuje kožo, da se ne odrgne v plenica in oblekah. Tak prašek je Palmira-Baby prašek za posipanje, ki učinkuje higijensko in prijetno. Je tudi štedljiv, ker se ga dobi v škatlicah za posipanje.

Pre dno kupite čevlje

prepričajte se o veliki izbiri in brezkonkurenčnih cenah znane trgovine s čevlji

Vilko Blatnik, Maribor

Aleksandrova c. 40 (v palači gosp. Vlahoviča).

Prosimo Vas, da si ogledate našo izložbo!

Najnovejši zimski modeli!

Dr. Vladimir Travner.

Kolonijalna razstava v Parizu

II.

Podrobnosti z razstave.

Podati točno sliko te grandiozne prireditve e skoraj nemogoče. Kdor hoče kolonijalno razstavo doumeti, jo mora večkrat obiskati in neumorno proučevati. Izrabiti mora vsako priliko, ko se vrše številne in različne znanstvene in strokovne prireditve, gledališke in druge predstave, posebno pa, ko nastopajo razni narodi obširnega francoskega imperija v slikovitih sprevedih, pestrih nošah in eksotičnih plesih. Vse to pa stane mnogo časa, truda in denarja. Omejiti se moram zato le na splošni opis in na utise, ki sem jih dobil, ko sem v začetku avgusta t. l. obiskal razstavo.

Zveze med središčem Pariza (n. pr. Place de l'Opéra) in razstavo so zelo udobne. Z avtotaksijem — ki je v Parizu zelo poceni — dospemo v 15 minutah, s podzemeljsko železnico (»Métro«) v 20 minutah, s tramvajem ali avtobusom pa v pol uri. Razen tega vozijo po Seini (do Pont National) številni udobni parniki. Tudi zrakoplovi so na razpolago.

Glavni dohod v razstavo, ki pride za tuče z legitimacijo izključno v pošte, je Porte d'Honneur. Že tu nas očarajo krasni nesadi s tropičnimi rastlinami, vodomet, ki meče vodo 35 m visoko, številni piloni i. dr. Mnogi prodajalci ponujajo načrte razstave, časopise, albume, razglednice itd. Ko pridemo na razstavni prostor, zapazimo takoj na desno monumentalno poslopje kolonijalnega muzeja z ogromnim reliefom, ki pokriva skoraj vse pročele. Slični reliefi so tudi na drugih straneh stavbe. Vsi govore o bogastvu in procvitu francoskih kolonij. Muzej je vzorno urejen in kaže v dioramah, slikah, nošnjah, listinah, statističnih podatkih itd. točno razvoj francoske kolonizacije od prvih početkov do današnjih dni. Nadalje vidimo tu produkte naselbin, življenje in delo domačinov in naselencev, njihove prosvetne, zdravstvene, prometne in druge razmere, napredek tujskega prometa, vojaško in civilno upravo kolonij itd., v podzemlju pa poučen akvarij. Pred vhomom stoji kip Francije kot zaščitnice miru.

Neposredno za muzejem je oddelek za aviatiko s pristaniščem za zrakoplove, poleg njega pa ogromno poslopje »Section Métropolitaine« (z 42.000 m² površine in s stolpom), kjer so razstavljene v 122 oddelkih in 18 skupinah vsi izdelki moderne tehnike in industrije glavnega mesta kakor električne naprave (stroji), avtomobili, kemični produkti, rudnine in kovine itd., ki jih dobavlja Francija svojim kolonijam. V historičnem oddelku so spomini na Napoleona I. iz Sv. Helene. Drugi del te sekcije s konfekcijo, juvelirskimi izdelki, parfumi, preprogami itd. je v posebni palači (s 16.000 m² površine) med pavilioni tujih držav.

Središče razstave je bližnja »Cité des Informations«, kjer dobi tujec vse informacije o gospodarskih, finančnih, turističnih, prometnih, zdravstvenih in drugih razmerah vseh francoskih in tujih kolonij. Pod velikansko kupolo s krasnimi freskami je centralni poštni in brzojavni urad, odkoder lahko pošljemo svoicem pozdrave v določeno domovino. Tu so tudi generalni komisariat in dvorane za gledališke predstave, koncerte, znanstvena predavanja in druge prireditve.

Ostale palače in paviljone razstave si ogleujemo najbolje tako, da začnemo s francoskimi kolonijami, ki so večinoma na obeh straneh veličastne »Grande avenue des colonies françaises« na južni obali jezera in nato razstave tujih držav.

Da se preveč ne utrudimo, se lahko poslužimo udobnih električnih avtokarjev. Seveda se ne utegnemo nikjer dolgo muditi, ker zapro večino razstavnih objektov o mraku, ko se začne pravilna razsvetljava.

Francoske kolonije.

Prva kolonija, ki jo obiščemo, je Madagaskar. V rdeči palači, kamor vodijo monumentalne za Madagaskar značilne stopnice, je razstava tega največjega francoskega otoka (588.000 km² s 3,5 milijoni prebivalcev). Rdeča barva je simbol naselbine: rdeče je skalnato obrežje, rdeča so poslopja, krvavordeče je večerno nebo. V centralni dvorani so diorame pristanišč Ma'one in Tamatave, nekdanje prestolice domačih kraljev bajnega glavnega mesta Tananarive, kopalnišča Antsirabé in jezera Mlaoutre. Poleg palače se dviga 50 m visok stolp, okrašen z volovskimi glavami, drugim simbolom otoka. — Na levi ob vhodu v avenue-jo se dviga bel minaret z dvojnimi balkonom. Smo v Daibouti ob vhodu v Rdeče morje. Domačini-Somali se grejejo pri zakurjeni peči; kajti naše evropske solnce jim daje premalo toplote. — Par korakov dalje in že smo v Indiji. Pet mest je ostalo Franciji od nekdanjega velikega posestva: Chandernagor, Yanaon, Pondichéry, Karikal in Mahé. Indijska hiša s kamenitimi sloni in z odprtim dvoriščem (pativ) je polna opojno-duhtečega cvetja. To je značaj teh pokrajin. — Onkraj ceste je mala, primitivna kočica, zgrajena iz debel kosovih palm in bambusa, pokrita z bičevjem — domača prebivalstva Tahiti (Društvenih otokov). Več ne potrebuje; saj vlada tu večna pomlad. (Nadaljevanje sledi.)

Kulturne vesti

Jack London: Dolina meseca. Roman. Poslovenil Vladimir Levstik, izdala Založba Modra ptica v Ljubljani, strani 504. — Ameriški pisatelj Jack London, ki je po življenju in delu precej soroden svojemu še živečemu sodobniku Rusu Maksimu Gorkemu; je pri nas že znan. V zadnjih letih smo dobili več prevodov njegovih manjših del. Modra ptica pa nam je sedaj podarila njegovo največjo mojstrovino, veleroman »Dolina meseca«. V tem romanu opisuje London z veliko oblikovalno silo življenjsko usodo ameriškega delavstva in njegovo borbo za obstoj tik pred svetovno vojno. Osredje dela sta Bil'y Roberto in njegova ljubka mlada žena Saxon. Pisatelj ju spremlja od prvega srečanja na plešišču preko zakona, velike oaklandske delavske stavke z vsemi grozotami in bedo do bega na deželo, v Dolino meseca, kjer zopet najdeta izgubljeno srečo. Vzporedno z njuno usodo se razvija veličasten film vse delavske sodobnosti z neštetiimi malimi, kratkimi, a vendar pretresljivimi zgodbami. Osebe so močno očiščene, značaji so plastično izklesani, da stopijo pred nas v vsej svoji zunanji in notranji podobi. Roman »Dolina meseca« pa ni samo film golega življenja, ampak je tudi jasna pisateljeva izpoved. Dasi je bil sam proletarec v dobesednem smislu, posebno pređen je zaslovelo njegovo pisateljsko ime preko vse Amerike in Evrope, je vendar domel vso enostranost in puhlost nekaterih proletarsko-strankarskih gesel in jih je zato tudi možato zavrgel in obsodil. Posebno jasno je pa uvidel, da je prerokovanje popolne enakopravnosti in »zlatega veka« puhel fantom, meglena fatamorgana. Občudovanje je pa zlasti

vreden njegov slog in sploh način pripovedovanja, ki ga prav za prav postavljajo v vrsto zares velikih umetnikov pisane besede. To pripovedovanje je nad vse preprosto in lagodno, toda kljub temu ali pa prav zato globoko in silno. Začenja se kakor žuborenje tihega studenta, raste v reko in naposled v veletoke, dokler se umirjeno ne zlije v morje globokega spoznanja in visokega etosa, vkljenjenega v pravir vsega pozemskega, v zemljo. Vladimir Levstik je delo kongenialno ponašil. Njegov prevod je mojstrovina, tako stilno kakor jezikovno, da služi lahko za vzor ne samo vsem drugim prevajalcem, ampak tudi pisateljem. Prav taka je knjiga tudi po zunanji opremi; prišteti jo moramo k našim najelegantnejšim izdajam. Načrt za platnice je napravil arh. Spinčič.

Danilo Gorinšek: Rdeča kapica. Naš znani mladinski pesnik in pisatelj Danilo Gorinšek je nedavno dovršil veliko mladinsko trideleško »Rdeča kapica«. Igra je Narodno gledališče v Mariboru že sprejelo in jo pričelo studirati v režiji našega mladega režiserja Hinka Tomašiča. Gorinškova »Rdeča kapica« je sicer zasnovana po znani pravljici, vendar je njen potek, tako v zasnovi kakor izvedbi, docela nov in samostojen. Pisana je v nevezani in vezani besedi. Pesmi bodo uglasbene po načinu operet, tako da bo Gorinškova »Rdeča kapica« pravzaprav naša prva mladinska opereta, toda brez operetne plehkosti in z zdravim šaljivim jedrom. Krstna predstava bo v oktobru ali najkasneje v novembru. Nastopi bo skoraj ves ansambel.

Orobiž iz Poljčan

Uspelo zborovanje. Da se seznanijo širši sloji z današnjim državnim položajem, je bilo te dni v Modražah pri Poljčanah sklicano zborovanje. Udeležili so se ga razen županov in uradnikov tudi številni kmetji in delavci, ki so z zanimanjem sledili zlasti govorniku, žel. uradniku g. Hericu. Spoznali so vsi prisotni, da je naravnost njih najna potreba iti 8. novembra volit; kajti gre se zdaj za večno prepričitev nekdanjih političnih skupin, ki so nekdanj gledale samo vsaka zase, skupni dobrobit Jugoslavije in pusemeznikov pa jim še daleko ni bil mar. Zdaj gre zato, da se naša lepa Jugoslavija gospodarsko kot socialno čimboli ukrepi. In komur je do tega, ne bo izostal 8. novembra od volitev. Tako bo koristil sebi, kot državi. Dobro uspelemu zborovanju je predsedoval elektrarnar in posestnik g. župan Vežjak iz Sp. Poljčan. Navzoč pa je bil tudi sreski načelnik g. Milan Makar.

Za predsednika in namestnika v razsodišču za povzročeno škodo po lovu in divjačini sta na temelju zakona o lovu po zaslišanju obč. odborov in lovskih upravičencev za tekočo zakupno dobo do marca 1935 za občine Peki, Poljčane, Stanovsko, Lušečka vas, Hrastovec in

Joseph Conrad: Senčna črta. Roman, strani 154. Po angleškem besedilu poslovenil Oton Župančič, izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. — V zbirki Sodobni pisatelji ljubljanske Tiskovne zadruge je te dni izšel prevod sodobnega romana »Senčna črta«, ki ga je napisal angleški pisatelj Joseph Conrad, po rodu Poljak. Knjiga, o kateri bomo podrobneje še spregovorili, se častno pridružuje dosedanjim edicijam te založbe, tako po vsebini kakor po zunanji opremi ing. arh. Janka Omahna.

Modra ptica, 11. Oktobrska številka revije »Modra ptica«, ki je pravkar izšla, prinaša kratko studijo Josipa Vidmarja o Franu Levstiku; Prekmurca Miška Kranjca novela »Zgodba o dveh devicah«; Dore Grudnove ciklus pesmi »O reci le...«; Toneta Krošla esej o ruskem pesniku Sergeju Jeseninju; Petra Pajka poročila: Pomen tradicije, Mi, ki smo brez vsega, Na robu znanosti, Pet let nemške literature in Nagibi ustvarjanja; Poročila o novih knjigah in Razno, v katerem nadaljuje Mirko Javornik svoj »Ali veste?« V novembru bo izšla 12. zaključna številka drugega letnika.

Program Modre ptice za prihodnje leto. Založba Modra ptica bo izdala prihodnje leto sledeče štiri knjige: Emila Ludwiga biografski roman »Napoleon« v prevodu Josipa Vidmarja, Sigride Undsetove roman »Jenny« v prevodu Frana Albrechta, Španca Blasca Ibaneza najboljšo mojstrovino »Krvave arene« v prevodu Stanka Lebna in Knuta Hamsuna »Potepuhe« v prevodu Otona Župančiča.

Modraže imenovana posestnik g. Anton Detiček iz Poljčan in pekelski župan g. Anton Medved.

Novice iz Ruš

Otroški vrtec bo otvorjen s prihodnjim tednom. Kako nujno potreben je bil za Ruše, kaže veliko števil vpisanih otrok, preko 70. Treba bo misliti na drugi razred, ker je toliko otrok za en razred vsekakor preveliko. Vrtnarica gđ. Matko je tudi že nastopila službo in bo naše malčke preko igre pripravila na resnost pouka za poznejšo osnovno šolo.

Nova šola bo tudi v najkrajšem času izročena svojemu namenu, ker se zadnja dela bližajo svojemu koncu. Vendar bo tudi stara šola ostala še polno zasedena.

Telovadna dvorana v Sok. domu je urejena in se prične s prihodnjim tednom redna telovadba za vse vrste.

Dobri vojak Švejk se pripravlja v novi zasedbi in sceneriji ter bo nudil najboljše užitek zabave in razvedrila občinstvu.

Radikalna kura, katere repriza je bila preteklo nedeljo, je izvrstno izpadla, ponekod bolje kakor prva predstava. Mnogi so si jo v drugič ogledali.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

Podružnica: CELJE

sprejema hranilne vloge

na knj žice in tekoči račun. — Dovoljuje komunalna in hipotekarna posojila. — Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle najkulantneje.

PUPILARNO VAREN ZAVOD

ker Jamci za vse vloge DRAVSKA BANOVINA s celim svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.

Sokol kraljevine Jugoslavije

J. K.:

Iz Tyrševih filozofskih nazorov

Od Tyrševega obsežnega življenjskega dela je najbolj znana in po zaslugi tudi najbolj cenjena formulacija sokolskega programa ter izgradnja sokolskega bratstva v praksi. Ker je Tyrševo Sokolstvo pravzaprav le sličica, zajeta v okvir Tyrševe življenjske filozofije, zato je treba, da se tudi najširše sokolske vrste seznanijo z zatišjem duševne delavnice našega ustanovitelja, v kateri je vzraslo Sokolstvo na temelju globokega študija zgodovine in filozofskih sestavov.

V osnovni spoznavamo v Tyrševih nazorih pozitivno smer — pozitivizem, ki upa v večni razvoj in boljše bodočnost poedinca, naroda in človeštva vobče. V tem nazoru je bil Tyrš v skladu z duševnim obeležjem svoje dobe. Miselno razpoloženje šestdesetih let — svobodomiselnost, verska in narodnostna strpnost, navdušena vera v boljše bodočnost narodov, zlasti pa v svobodni razvoj lastnega naroda se odraža jasno v zrcalu njegove filozofije. S to — rečemo lahko — idealistično smerjo je nasičeno vse Tyrševo življenjsko delo, zlasti miselni temelj Sokolstva, kakor se prikazuje v članku »Naša naloga, smer in cilj.«

Po Tyrševem mišljenju je človek edinstven tvor na svetu, ker je on edini zmožen, da s svojimi duševnimi lastnostmi omogoča stalen napredek v načinu življenja. Ostale žive stvari ostajajo na enaki razvojni stopnji vsoto svoje eksistence. Čebele n. pr. so pred tisoč leti živele enako življenje kakor sedaj in bodo čez tisoč let živele zopet enako. Člani živalskih rodov — meni Tyrš — nimajo one notranje zveze, ki spaja človeško družbo. In baš to združevanje na temelju notranje zveze je podmeta za človeški napredek. Poedinci, bi ne mogli, tudi če bi se izmed ostalih odklovali, ničesar, ako bi se ne uvrstili v socialne enote. Človeško družbo deli Tyrš na dva tabora: prvi so komodni, miselno leni ljudje, ki so vedno zadovoljni s stanjem, v katerem se baš človeštvo nahaja. Nikakor ne stremijo za napredkom, in če bi se svet ravnal po njih, bi razvoj enostavno zastal. To so pravzaprav »nazadnjaki«, kajti kdor stoji, gre zapravo nazaj. Takšni ljudje v družbi prevladujejo. Toda njim nasproti stoji manjšina mislečih ljudi, kateri niso nikoli zadovoljni z obstoječimi razmerami. Dvomijo o tem, da je družba urejena in da se življenje živi na najboljšan način, ki je vobče možen. Iz tega dvoma se rodi stremjenje po boljšem, premišljanje in utiranje novih poti.

Nravstveni temelj Tyrševe filozofije

se pojavlja tu v tem, da razlikuje Tyrš slabe in dobre družbe ter da vzpodbuja k udeleževanju v dobrih družbah, kojega prvi znak je potlačevanje sebičnosti. Delo poedincev je na korist celote. Na ta način so družbe podrejene višjim enotam — narodom, ti pa zopet vsečloveškimi idealom. Naloga narodov je ohranitev posebnega značaja v dobrih lastnostih, ki koristijo vsečloveškemu napredku. Tako je zagotovljen narodom njihov delež v kulturni zgodovini. Po Tyršu izpolni vsak narod, bodisi še tako majhen, svojo nalogo, ako je delal z vsemi svojimi osobinami na zvišanje kulture. Našo kulturo so ustvarjali vsi prejšnji narodi, in četudi so morda izgubili, jo tvorijo sodobni narodi ter jo bodo izoblikovala bodoča pokolenja. Tyrš pokazuje, da je v novi dobi nemogoče osamljenje narodov, ki bi bilo povzročeno po vzdrževanju in izoblikovanju značilnih osobin kakega naroda. Zanimivo je, da se odlikujejo baš narodi, ki so najbolj pomešani iz raznih plemen, n. pr. Angleži ali Francozi, z najvišjo kulturo.

Človeško zgodovino deli Tyrš popolnoma drugače, nego smo navajeni. Mesto običajnih treh dob priporoča razdelitev na osem razdobj: »Od dobe prvotnih nekulturnih narodov nekavkaških čez začrtke kulture kavkaškega plemena, grško kulturo, dobo Aleksandrovo, rimsko, zmago krščanstva, renesanso (prerod na temelju grške in rimske kulture) do dobe vstajanja narodov po vedi, umetnosti, gojenju narodnega jezika in nravstveni moči k svobodi. Kulturni človek današnje dobe »stremi« vsemogočno podjarmiti prirodo z industrijo ter osvoboditi narodnosti, da bi se osvojile vse to, kar so dobrega prinesle minule dobe, in da bi dvignile svojo kulturo na najvišjo stopnjo, s katero se morejo svobodno pripojiti vsem kulturnim narodom.«

To je samo oris Tyrševe filozofije. V celoti moremo reči, da si je Tyrš osvojil globoko znanje vseh filozofskih smeri. Nobeni izmed njih ni dajal popolnoma prav. Gledal je s kritičnim očesom bistrega opazovalca, ki spoznava prednosti in napake, toda se nikdar ne pridruže brez pridržka. Doznavajo, da so filozofske smeri vseh vekov prinesle mnoge misli trajne cene. Lastnega filozofskega sistema ne ustanavlja. Toda v razliko od mnogih teoretikov je napredoval k praktičnemu poskusu uveljavljanja svojih nazorov z ustanovitvijo Sokola.

Vse, o čemer ga je poučil študij zgodovine filozofije, vplete v venec Sokolu. Opremiti ga hoče z vsem, kar je narode delalo in kar jih bo delalo vedno velike: telesna in duševna moč, dobra нрав, smisel za lepoto in znanost, medsebojna ljubezen, nesebična požrtvovalnost, ljube-

zen do domovine. To vse bi naj dovedlo Sokola — ter s tem ves narod (»kar Čeh — to Sokol!) — na mesto na solncu. In svobodo nam bodo tudi ohranile, ako ne opustimo teh idealov. V tem obstoji velika naloga Sokolstva v osvobojenem narodu: ohraniti vse pozitivne vrednote Tyrševega programa ter iti dalje v onem »večnem gibanju«, brez katerega ni in ne bo napredka niti življenja.

(Po češkem izvirniku priredil M. K—č).

Iz češkoslovaškega Sokolstva

Renata Tyrševa, Fügnerjeva hči, ki je dovršila letos svoje 77. življenjsko leto, ki pa je še vedno telesno krepka in duševno sveža ter z velikim interesom sleduje sokolsko gibanje, dovršuje pravkar spomine na svojega soproga, katere izda v založništvu »Českého čtenáče«, kjer je pred leti izdala tudi spomine na svojega očeta. — Mamjškino delo Sokolstva, o katerem še nimamo pri nas niti pravega pojma, je pri Čehoslovaki visoko razvito. Tako je n. pr. eno češko Sok. društvo (Velvary) poslalo letos že čez 700 kg čeških ilustriranih listov raznim Sok. društvom v Nemčiji, kakor v Avgsburgu, Draždanah, Berlinu in drugod. — Pri proslavi državnega praznika

dne 28. oktobra bo Sokolstvo kakor vedno doslej tudi letos sodelovalo z vsemi svojimi močmi. — Kakor prejšnja leta, pripravlja ČOS i za tekoče leto veliko-potezno zasnovano podporno akcijo v prid nezaposlenim Sokolom. — Šolo o Tyršu, podobno kakor jo je priredil savezni PO SKJ letos 5. in 6. septembra v Novem Sadu, bo priredila ČOS 9. in 10. januarja 1932 v Pragi. — Poskus novega načina župne prosvetne šole je napravila (letos že drugič) v dobi šolskih počitnic župa Plzen s tem, da je prosvetno šolo združila s taborenjem. Poročila pravijo, da je letošnja šola dosegla še lepši uspeh nego lanska. — Zletne znamke, ki jih je letos spomladi v svrhu propagande za prihodnjeletni vsesokolski zlet založila ČOS v 1.000.000 izvodih, so že skoro posle, tako da jih izda zletni odbor v kratkem že drugi milijon. — Da počasti tudi spomin na Tyrša kot kritika in zgodovinarja upodabljaajočih umetnosti, je ČOS ustanovila posebno »Tyrševu nagrado za upodabljaajoče umetniško delo« v znesku 6000 Kč. Ta nagrada se bo delila vsaka 3 leta za umetniško delo slikarsko, kiparsko, arhitektonsko, grafično ali iz stroke umetne obrti. Prvič se bo ta cena podelila 17. septembra 1932 ob Tyrševi 100-letnici. A. J.

Sport

SPORTNE PRIREDITVE V NEDELJO.

Ob 13.30 na igrišču ISSK Maribora: prijateljska nogometna tekma SK Svoboda I:SK Rapid rezerva.

Ob 13.30 na igrišču SK Železničarja: prvenstvena nogometna tekma SK Železničar mladina:SK Svoboda mladina.

Ob 15. na igrišču ISSK Maribora: prijateljska nogometna tekma ISSK Maribor I:SK Rapid I.

Mariborski nogometni derby.

Jutri, v nedeljo 25. t. m. se bo na igrišču ISSK Maribora odigrala prijateljska tekma med Mariborom in Rapidom. Oba nasprotnika se mrzlično pripravljata za odločilni nastop, ki naj poda bilanco o sposobnostih in napredku moštev v letu 1931.

Znano je, da moštvo Maribora v marsičem prekaša nasprotnika. Številne prednosti bo Rapid pariral le z njemu lastno prodornostjo in odločnostjo pred golom. Vsekakor je izid tekmovanja jako dvomljiv. Moštvi razpolagata z različnim orožjem in se v sistemu tako razlikujeta, da je sodba skoraj nemogoča. Zmago si bo priborilo odpornejše moštvo. Predtekmoma bosta odigrali rezervi Rapida in Svobode.

Drobne sportne vesti.

Zagrebski podsavez je sklenil dve medmestni tekmi: 1. decembra z Budim-

pešto v Zagrebu in 12. februarja 1932 s Parizom v Parizu.

Jugoslavija ima za prihodnje leto na sporedu več reprezentančnih tekem: 3. aprila proti Španiji v Oviedu, 10. aprila v Lisaboni proti Portugalski, 29. maja v Beogradu proti Poljski, 5. junija v Zagrebu proti Franciji in 28. oktobra v Pragi proti Češkoslovaški. Pogajanja se vrše za dve tekmi z Norveško v Oslu in Švedsko v Stockholmu.

V Parizu je Koželuh porazil Hunterja s 6:2, 7:5.

Na češkoslovaški državni praznik dne 28. t. m. bo gostovalo na Češkoslovaškem šest dunajskih klubov, in sicer v Pragi Rapid:Slavia in Vienna:Sparta, v Bratislavi Austria:Bratislava, v Prostějov Wacker:Prostějov, v Saazu Nicholson:DSV in v Žilini Sportklub:Žilina.

Malo smeha.

Zakonski mož (modruje): Zakonsko življenje ima dve strani: dobro in slabo. Dobra stran je ta, da človek ni več sam, slaba stran pa je ta, da nisi nikoli več sam.

Tako slabo se počutim, gospod doktor, je potožil bolnik. V moji glavi razbija kakor s kladivi, v prsih me reže kakor z noži, po uđih me pa zbada kakor z iglami. — Prijatelj, je odgovoril zdravnik. To ni nobena bolezen, to je trgovina z železino.

Če kupite to peč, dragi gospod, prihranite polovico premoga. — Imenitno imenitno! Dajte mi kar dve taki peči.

Dr. O. Hauptg.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

»Kakor veste, sem bil po smrti starišev v precejšnjih gmotnih stiskah, kajti denarja nisem imel, potreboval pa bi ga krvavo. Gostilna mi ni nesla veliko; ker ni prihajalo dosti gostov, sem moral gledati, kako bi drugače prišel do premoženja. Vsled lege gostilne ob cesti so prišli različni ljudje mimo in se tudi ustavili pri meni. Ta in oni me je naprosil, da bi mu shranil blago; seve sem to rad storil, saj zato je zopet dotični potreboval pri meni denar. To se je zvedelo pri ljudeh, ki so barantali s sumljivim blagom. Kmalu je postala moja gostilna pribežališče za vse take ljudi; spočetka me je bilo nekoliko sram in tudi strah, a nazadnje sem se navadil, kajti ta posej ni bil zastoni.

Tudi kupci iz severnih nemških krajev so prihajali k meni, ker so šli na različne sejme nakupovat živino.

In s tem se je začela moja nesreča.

Cestnik je umolknil, kakor bi zbiral moči, da pove, kar ga je težilo. Čez nekaj časa je zopet prevzel besedo ter nadaljeval:

Bilo je že sredi jeseni. Drugi dan je bil v bližnjem mestu Ptuju največji sejem celega leta, posebno za živino. Cel dan so hodili ljudje po cesti ter gonili živino mimo moje hiše.

Mnogo se jih je tudi ustavilo pri meni. Tako sem napravil tisti dan prav lep dobiček.

Bilo je že pozno in nameraval sem iti počivat, kajti drugi dan bo tudi dosti opravka. Stara dekla, zraven

še gluha ter ne posebno brihtna, je že davno spala v zadnji sobi. Bil sem tedaj sam. Ravno, ko hočem ugasniti svetilko, potrka nekdo na okno. Vzel sem luč, stopil k hišnim vratom ter vprašal, kdo je in česa želi.

»Odpri, prosim, kupec sem, prenočil bi rad tukaj,« slišim od zunaj odgovor.

»Naj bo,« sem si mislil ter odprl hišna vrata. Posvetil sem poznemu gostu v obraz ter takoj spoznal, da je res kupec. Bil je lepo oblečen in tudi celo njegovo obnašanje je kazalo, da je boljši človek.

»Ali dobim pri vas prenočišče,« me vpraša takoj po vstopu.

»Seve, seve,« pritrdim ter spremljam gosta v pivnico. Na njegovo željo sem mu prinesel vina ter majhen prigrizek, kar mu je očividno teknilo.

Vsedel sem se v kot, tako, da sem mogel lahko opazovati tujca.

Pripovedoval mi je, da je prišel sem iz nemških krajev in gre zdaj na vse zgodaj na semeni. Medpota se je zamudil in tako ga je zalotila noč. Bilo ga je strah, kajti neznan so mu več ali manj kraji in ob takih prilikah se potikajo različni sumljivi ljudje po cesti. Pri tem je tujec, ki je govoril samo nemško, nehote segel v notranji žep suknje ter privlekel debelo listnico na dan, naglo jo je pregledal, potem pa zopet vtaknil v žep.

»Vse je v redu,« je rekel na pol glasno ter napravil krepak požirek, kakor bi hotel izraziti s tem svojo zadovoljnost.

V tem kratkem trenutku sem opazil, da je imel ta tujec veliko vsoto denarja seboj.

»Zejen sem,« reče kupec, »daljna je bila pot in litro sem stopal, še eno merico, vino imate dobro, potem pa grem počivat. Ali je že vse pripravljeno?«

»Vse je v redu, samo vodo še prinesem, pa tudi roki.

po merico vina še skočim v klet.«

»Vzel sem prazno posodo ter šel iz sobe.«

Cestnik je zopet umolknil, kajti sapa mu je naganjala in moral se je odpočiti. Navzoči so stali nepremično pri postelji. V obrazih pa jim je bilo brati, da pričarje tujec veliko vsoto denarja seboj.

Cestnik se je nekoliko vzravnal ter nadaljeval:

»Nesrečna ura, ko sem stopil v klet, da natočim vina. Hudi duh mi je v tem trenutku zašepetal na uho: Tujec ima denar, veliko vsoto, sama sta, spravi ga sveta in denar je tvoj.

Hotel sem se otresti trenutno te grozne misli, toda zopet sem slišal zapeljivi glas:

»Dolgove imaš, tirjali te bodo, prodali vse, berač postaneš.«

»Ne smem moriti, ne ropati,« sem rekel sam pri sebi.

»Norec, kdo bo vedel za to, zastrupi ga, zakopljati tuja v gnoj in čez noč postaneš bogataš!«

»Pusti me, satan, beži v stran,« sem se otresel mamljivih besed, »pošten hočem ostati.«

»Haha, berač hočeš ostati, vzemi, n'kdar ne bo več take prilike.«

In kakor bi postal omamljen ter omrežen, sem si rekel sam: Prav ima, rešim se vseh skrbi.

Urno natočim vino v lončeno posodo, skočim v mojo sobo, vzamem iz zaklenjenega predala hud trup, ki sem ga imel pripravljene za lisice ter vsujem precejšno množino v vrček. Roka se mi je tresla, že sem mislil vreči vse v kot, a kakor bi me zadržala neka nevidna moč, sem šel dalje, z namenom, da izvršim storjeni sklep.

Hiti, sedaj je zadnji čas, mi zašepeta hudi duh.

Stopil sem v sobo z vrčem zastrupljenega vina v roki.

Za
3095
hladne
dneve!

Linotoč

Flucher-Puh

Meljski hrib ob Dravi,
mestna meja. Dobra
stara in nova vina, lep
vrt in lepa soba.

Za jesen
in zimo

Klobuki moški!

Klobuki ženski!

Najnovejši pariški in dunajski modeli. Popravila se izvršijo hitro in ceneno!

IVAN in HELENA KVAS,

Maribor, Aleksandrova c. 32

HUMANIK

D. 165.-

LAK-MODA 1931

ZELO DOBRE ŽENSKÉ
NOGAVICE ŽE OD DIN 15.-

TOPLI ČEVLJI IZ
VELBLODOVE DLAKE
PODPLATI IZ KLOBUČEVINE
IN USNJA DIN. 45.-

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 17

Spominjajte se CMD!

Veliko izbiro

vsakovrstnih pletenin, oblek, jopic, vest, puloverjev itd. po zelo znižani ceni priporoča pletarna Vežjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. Naročila po meri, kakor vsa popravila se izvršijo točno in ceneno. 2491

Prazno sobo

želi miren, ves dan odsoten gospod. Ponudbe pod »takoj« na upr. 4087

Kislo zelje

priznana dobre kvalitete nudi v vsaki množini F. Fijavž, Maribor, Frankopanova 10. 4040

Za vse svetnike

krizanteme, vence in šopke izvršuje po solidni ceni Rudolf Fink, Studenci, Aleksandrova c. 33. 4082

Prodam

enodružinsko petsočno vilo v Mariboru. Ponudbe pod 200.000 na upravo »Večernika«. 4081

500 dinarjev plačamo tedensko

zgovornim osebam s številnimi poznanstvi. Perssons, Ljubljana. Poštni predal 307. Znamko za odgovor. 2360

Pred eventuelnim nakupom

izvolite si ogledati mojo veliko zalogo, v kateri imam veliko izbiro najboljših vrst emajlirane posode, med katerimi najdete tudi znamko »Herkules«, to je ono, za katero jamčim in jo, če bi pri normalnem kuhanju pokala, zamenjam brezplačno za novo. Nadalje imam prvovrstno aluminijasto posodo, prvovrsten porcelan karlovarskih združenih 6 tovarn »EPIAG«, nadalje enostavno in brušeno steklo, namizno orodje vseh vrst, leseno robo itd. Od mojih itak nizkih in konkurenčnih cen vam pri eventuelnem nakupu dam od celokupnega zneska še 5% popusta v blagu ali gotovini. Najtopleje se priporočam in ostajam z odličnim spoštovanjem Albert Vicel, trgovina s kuhinjsko posodo in hišnimi potrebščinami, Maribor, Gosposka ul. 5. 2906

selimo njegovega napredka in sleherne nove biljke. Poslednji čas se poleg navadnih že zelo znanih sobnih rož mnogo goje najrazličnejše vrste kaktusov, ki so zelo hvaležne rastline. Kaktus, ki cveti, je naravnost čaroben, skoraj nenaraven. Cvet živi navadno le par ur ali en dan. Pri nekaterih vrstah je popolnoma okrogel, žareč rdeč, pri drugih zopet podolgast in kakor prekrit s srebrnimi lasmi. Ljudska fantazija zares ne bi mogla priti do tako raznovrstnih posebnosti, tako različnih oblik in groteskni linij, kakor nam jih narava daje v raznih vrstah kaktusov. In baš radi teh posebnosti ljudje tako radi negujejo kaktuse in z njimi krasijo svoje domove.

Miss Edith Orley

daje angleški pouk. Prevzame tudi tehnične in druge prestave nemško-francosko-angleško. Gosposka ulica 52 I. 4083

Zenini in neveste

opazujte izložbe Fotomayerja, Gosposka ulica, dobra slika, moderna izdelava, nizke cene. 3000

Nakup s hran. knjižico!

Hiša, 2 stanovanji, sadovnjak z vinsko trto, nese 800 l vina, Din 160.000. — Lepa vila, 2 stanovanji v gotovini Din 75.000. — Posetvo v bližini Maribora, 8 oralov, vila, Din 150.000. — Pisarna »Rapid«, Maribor, Gosposka ulica 28. 4096

Stanovanje,

dve veliki sobi s štedilnikom oddam. Pobrežje, Zrkovska cesta 33. 4092

Sostanovalca

sprejemem. Židovska ulica 12/I. 4091

Sobica z zajutkom vred

se odda solidnemu gospodu v podnajem. Sredi mesta. Mesečno 300 Din. Naslov v upravi »Večernika«. 4012

Sredi sobnega vrta

Za meščana, ki skoraj vse življenje prebiva v mestu med zidovjem, pomeni mali vrtič, balkon ali kaj sličnega — mnogo, zelo mnogo. Ljudje, ki žive na deželi, ki imajo svoje vrtove, polja in šume, ki večji del dneva preživijo na svežem zraku, si ne morejo niti misliti, kaj pomeni za mestnega človeka mali balkon ali samo okno okrašeno z rožami. Zato v mestu često naletimo na stanovanja, kjer imajo urejene prave sobne vrtove. Tak mali vrt se prav lahko uredi v vsakem stanovanju, da skozi poletje in zimo čutimo, kako cvetje živi, se ve-

Sprejemem

solidnega gospoda na stanovanje in hranjo ali samo zajutrk, blizu gl. kolodvora. Poizve se v Aleksandrovi cesti št. 71, Maribor. 4089

Vajenca

za kavarno in restavracijo sprejemem. Ponudbe na Veliko kavarno, Maribor. 4086

Nasvetov potrebnim

v gospodarski krizi, važnih življenjskih zadevah, nakup, prodaja hiš, preskrba stanovanj, lokalov itd. Posvetovalnica »Marstam«, Koroška c. 19. 4088

Se nekaj:

Posteljne mreže, montirane tudi na železne okvirje. Tapetnik Novak, Slovenska ulica 24. 4085

Sobo in kabinet

za obrt ali pisarno tik kolodvora oddam. Aleksandrova 48. 4021

Bučno olje

iz novih bučnih jederc priporoča J. Hochmüller, tovarna bučnega olja, Maribor, Taborska ulica 7. 4020

Tri manjša stanovanja

oddam s prvim novembrom. Pobrežje, Nasipna ulica, nova hiša. Vprašati Koroščevo ulica 6/II, Flucher. 4022

Kratek klavir

poceni na prodaj za 3000 Din. Einspelerjeva ulica 26. 4017

Pisalna in toaletna miza

ceneno na prodaj. Magdalenski dvor, Taborska ulica 4. 5000

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLACILO
za
zimo in leto!

LORNIK
KOROŠKA 9

Za vseh mrtvih dan,

kakor tudi za vsako drugo priliko. Največja izbira raznega cvetja, v lončkih in rezano — krizanteme, sveži in umetni venci, okraski za grobove, (križi, šopki itd.). Aranžmani v najmodernejši izdelavi. Cene kakor v vrtnariji. Cvetlični salon Džamonja, Gosposka ulica 37. 4025

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Rabljene avto in moto gumi plašče

kupuje v vsaki količini mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 1566

Ako hočete,

da bodo Vaši ovratniki, ki jih daste v pranje, tako lepi kakor novi, potem jih oddajte samo k Triumfu, Pavel Nedog.

Elektromotorje »Škoda«,

0.25 do 30 kon. sil na skladišču pri Ilič & Tichy, elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ulica 16. Elektromontaže tovarnen in stanovanjskih poslopij. Na zahtevo brezplačne ponudbe.

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic v veliki izbiri, trakove za vence z zaželenim napisom dobite pri C. Büdefeldt-u, Gosposka ul. 4. 2868

Za plašče in obleke

najlepši vzorci, najnižje cene pri Srečku Pihlarju, Maribor, Gosposka ul. 5. 2903

Baržunasta obleka

je lepa. Novi vzorci, najnižje cene pri Srečku Pihlarju, Maribor, Gosposka ul. 5. 2904

Slike za legifilmacije

hitro, dobro in ceneno. Fotomayer, Gosposka ulica 39. 3001

Abonente

sprejemem na dobro in ceneno hrano po Din 15.—. Restavracija Mariborski dvor. Oddam tudi nekaj mesečnih sob. 4042

V soboto in nedeljo vsi na kolone (tureš)

ter na pojedino divjačine in sladki vinski mošt v Mariborski dvor k Osetu. Sprejmejo se tudi abonenti na hrano in stanovanje. 4141

Stanovanje

in sobo oddam. Kosarijeva ulica 38. 4043

Natakarica

dobi službo takoj. Pogoji: da je pridna, poštna, zanesljiva in zmožna za vsa gostilničarska dela, da govori slovensko in nemško in da poseduje dobra izpričevala. Naslov pove uprava. 4029

Sobo

s posebnim vhodom, elektr. lučjo, na Aleksandrovi cesti 55/I levo, oddam enemu ali dvema gospodoma. 4032

SLIVOVKA RUM KONJAK LIKER

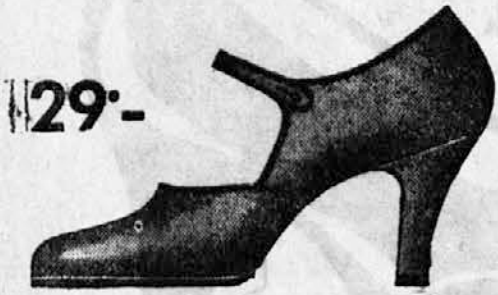
JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 9

Na debelo!

Na drobno!

Za vsako obleko odgovarjajoča obutev.

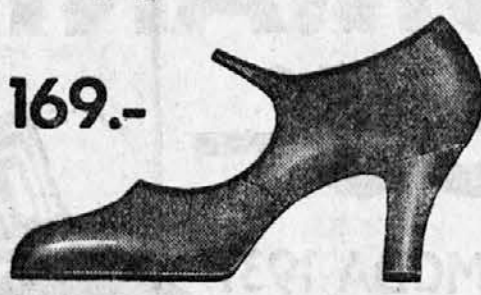
Rata

129.-

Vrsta 9775-03

Okusni čevlji iz atlasa z elegantno in visoko peto. Bela barva odgovarja Vaši plesni toaleti. Čevlji iz črnega glota za Din 69.—

169.-

Vrsta 9845-03

Čevlji za vsako priliko. Imamo jih iz laka, ševroa in semiša. So zelo enostavni in elegantni. Za ulico in družbo so Vam ti čevlji vsekakor potrebni.

199.-

Vrsta 9805-54

Elegantni in lepi čevlji z okraski iz kačjega usnja. Imamo veliko izbiri iz laka, semiša in boksa z raznimi temnejšimi niansami.

Več barov nogavic.

Prijetno se počutite, ako pogosto menjate nogavice. Imamo bogato izbiro nogavic v vseh modernih barvah za vsako obleko in vsaki dan. Obrnite se na naše prodajalce. Oni Vam bodo priporočali, katere nogavice potrebujete.

Eksportna hiša „LUNA“

Maribor, Aleksandrova 19

nudi cenjenim odjemalcem po izredno nizkih cenah iz lastne pletarne:

- Otroške puloverje od Din 30.— naprej
- Ženske puloverje od Din 50.— naprej
- Moške puloverje od Din 60.— naprej
- Nogavice otroške od Din 4.— naprej
- Nogavice moške od Din 4.— naprej
- Nogavice ženske od Din 8.— naprej

Gosje perje očiščeno kg po Din 55.—, pol-puh beli kg Din 90.—. Puh »Luna specijal« kg Din 220.—.

Razen tega pletene spodnje majice od Din 14.— naprej, spodnje hlačice od Din 18.— naprej in vso drugo zimsko blago v veliki izbiri. 3075

Kupujte za Vašo ženo
Kupujte za Vašega soproga
Kupujte za Vaše otroke
Kupujte za Vaše starše
Kupujte za Vaše sorodnike
pri

Srečku Pihlarju

MARIBOR, Gosposka ul. 5.
Jamčim, da boste zadovoljni!

Modne novosti

ša dame in gospode ter ziviljske potrebščine v modni trgovini

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Zahtevajte povsod „Večernik“

Zmožnega korespondenta

z večletno prakso, ki zna perfektno korespondirati v slovenskem, srbskem in nemškem jeziku, takoj sprejememo. Ponudbe z navedbo plače je poslati pod šifro »Samostojni korespondent WK 520« na upravo »Večernika«. 4044

2 pisarniška prostora s skladiščem

iščem v najem s 1. novembrom. Ponudbe z navedbo najemnine je poslati pod šifro »Pisarna WK 521« na upravo »Večernika«. 4045

Za šolo kupujemo samo na
Slomškovem trgu šte. 6.
Ljudska tiskarna Maribor.

Najmočnejša zavarovalnica Jugoslavije sprejme
**zastopnike
akviziterje**

Spomnite se CMD!

Ponudbe pod »Zavarovalnica« na Hinko Sax
Maribor, Grajski trg

Čaj nove žetve

je prispel

Ceylon Orange Pekoe	10 dkg D	9.-
„ Flowery	10 „	12.-
Carska mešanica	10 „	15.-
Obiteljska mešanica	10 „	16.-
Darjeeling Flowery	10 „	18.-
Five o'clock Tea	10 „	20.-
Brittanie mešanica	10 „	25.-
Goldtippend mešan.	10 „	25.-

Velika izbira čaja v zavojčkih znanih svetovnih znamk v vseh cenah.

Z. Anderle
MARIBOR

ZVEZA GOSTILNIČARSKIH ZADRUG V MARIBORU
javlja tužno vest, da je njen odbornik, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan, član banovinskega sveta itd.

v četrtek, dne 22. oktobra zadet od kapi nenadoma preminul.

Pogreb velezaslužnega pokojnika bo danes, 24. t. m., ob pol 15. uri v Limbušu.

S pokojnikom je zgubila naša zadruga požrtovalnega sodelavca.

Čast njegovemu spominu!

V Mariboru, dne 24. oktobra 1931.

4084

Zvezno načelstvo.

Srečke za vse razrede državne razredne lotarije dobite v prodajalni
Bančna poslovalnica Bezjak, Gosposka 25